

Моніторинг створення центрів професійного розвитку педагогічних працівників у 2024 році

Відповідно до п. 1 завдання 2.4.5.1. Оперативного плану Міністерства освіти і науки України (далі – МОН), затвердженого наказом МОН від 29.03.2024 р. № 421, та листа МОН від 23.10.2024 №1/19724 «Про надання інформації щодо створення центрів професійного розвитку педагогічних працівників» фахівцями відділу професійного розвитку педагогічних працівників державної установи «Український інститут розвитку освіти» здійснено моніторинг створення та функціонування центрів професійного розвитку педагогічних працівників (далі – центри) у 2024 році.

Опрацьовано та узагальнено інформація щодо діяльності 364 центрів 25 обласних, Київської міської військових адміністрацій України.

Метою моніторингу є отримання об'єктивних даних про поточний стан функціонування центрів.

Станом на 01 жовтня 2024 року за поданою інформацією в Україні налічується 364 центри. З них фактично працює 351 центр.

У період з 01 жовтня 2023 року по 01 жовтня 2024 року:

- оголошено простій – 1 центр (Запорізька область);
- ліквідовано 7 центрів (1 – Вінницька область, 1 – Дніпропетровська область, 1 – Закарпатська область, 1 – Запорізька область, 1 – Полтавська область, 2 – Хмельницька область);
- звільнено працівників в 1 центрі Закарпатської області (на балансі центр перебуває, рішення засновником станом на 01.10.2024 поки не прийнято);
- створено 5 центрів (Полтавська область - 1, Тернопільська область - 1, Харківська область - 1, Чернівецька область - 1, Чернігівська область - 1).

У 4 областях динаміка змін кількості центрів позитивна, незалежно від воєнних дій у країні: Тернопільська область + 1, Харківська область + 1, Чернівецька область + 1, Чернігівська область + 1. На жаль, маємо і спадну динаміку по кількості центрів в 6 областях: Вінницька -1, Дніпропетровська - 1, Закарпатська - 1, Запорізька - 1, Херсонська - 1, Хмельницька - 2. Полтавська область тримає баланс кількості центрів, а саме: 1 – ліквідовано, 1 – створено.

Кількість центрів сталою залишається у Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Луганській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Рівненській, Сумській, Черкаській областях та місті Київ.

Станом на 01 жовтня 2023 року функціонувало 365 центрів та 5 методичних установ, діяльність яких цього року у моніторинг не включена.

За результатами порівняння даних за 2023 та 2024 роки, констатуємо наступне:

- загальна кількість центрів зменшилася з 365 до 364;
- зменшилася у порівнянні з минулим роком кількість центрів, переведених на простій: у 2023 році – 11 центрів, у 2024 році – 1 центр;
- ліквідовано у 2024 році 7 центрів, у 2023 році така необхідність була відсутня;

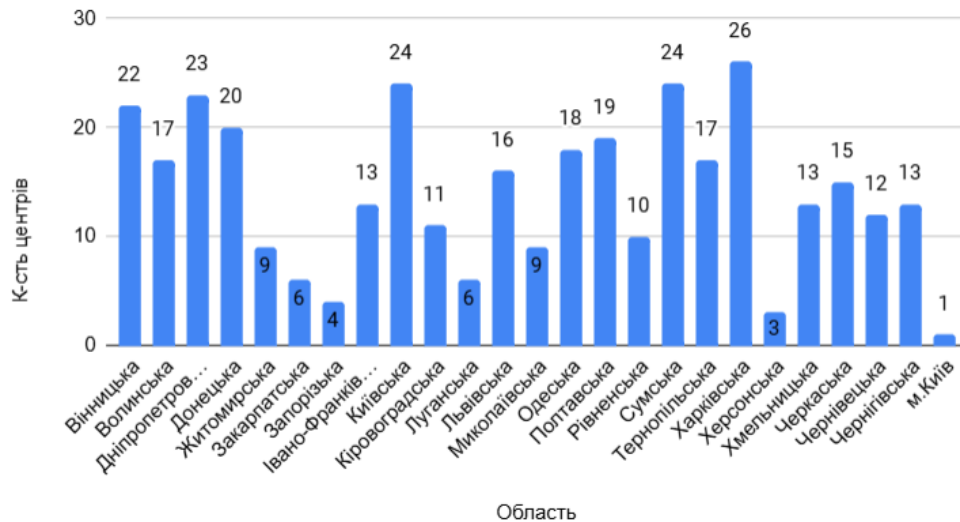
- кількість створених центрів зменшилася на 7: у 2023 - 12 центрів, у 2024 - 5 центрів.

Зведено порівняльну інформацію даних моніторингу центрів подано у додатку.

На стовпчастій діаграмі (Діаграма 1) візуально відображено кількість центрів у кожній області, які фактично діють станом на 01 жовтня 2024 року. Найбільше центрів працює у Харківській області – 26, Сумській області – 24, Київській області – 24, Дніпропетровській – 23 та Вінницькій – 22. Найменша кількість центрів працює у Закарпатській області – 6, Луганській області – 6, у Запорізькій – 4 та Херсонській – 3.

Діаграма 1

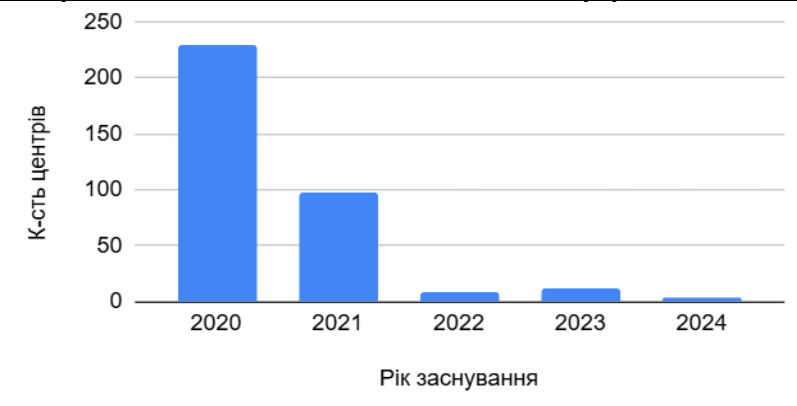
Кількість центрів, які фактично діють станом на 01.10.2024

Порівняльний аналіз кількості створених центрів, починаючи з 2020 року свідчить, що основний період їх заснування припадає на 2020 та 2021 роки. З 2022 року – це одиничне формування центрів у громадах. Згідно з отриманою інформацією від керівників центрів у 2020 році засновано 230 центрів, у 2021 році засновано 98 центрів, у 2022 році – 9, у 2023 – 11, у 2024 (станом на 01 жовтня 2024 року) – 3 (Діаграма 2).

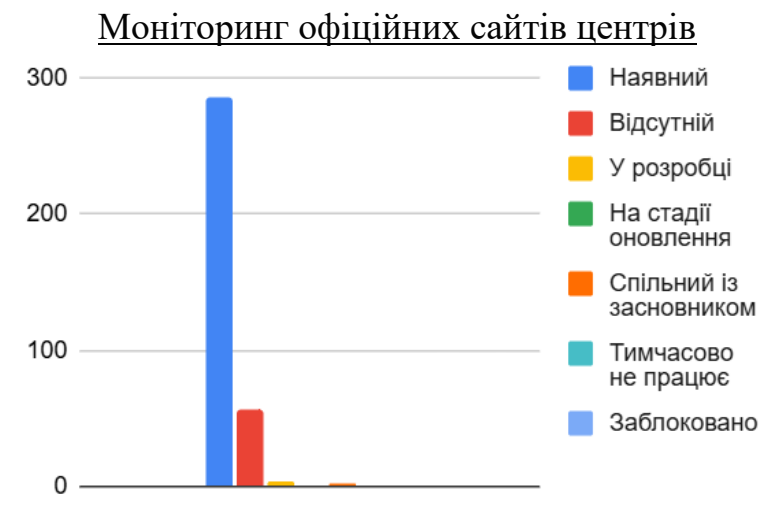
Діаграма 2

Кількість центрів, що засновані з 2020 по 2024 р.р. станом на 01.10.2024

Відповідно до п. 8 завдання 3. Положення про центр професійного розвитку педагогічних працівників центр на власному веб-сайті формує та оприлюднює бази даних програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників, інші джерела інформації (веб-ресурси), необхідні для професійного розвитку педагогічних працівників. За наданою інформацією від керівників центрів із 351 фактично працюючого центру **офіційного сайту не мають 56 центрів**, сайт спільний із відділом освіти – 2, на стадії оновлення – 1, у розробці – 4, тимчасово не працює – 1, на сайті засновника – 2, заблоковано – 1 (Діаграма 3).

Діаграма 3

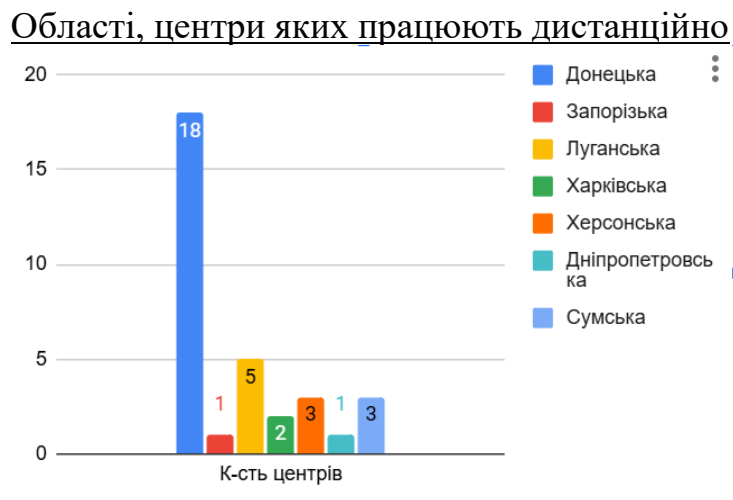
В умовах війни засновники вимушені були переглянути режим роботи окремих центрів. У результаті цього в очному режимі працюють 292 центри, у змішаному – 26, дистанційно – 33 (Діаграма 4).

Діаграма 4

Аналіз також виявив, що дистанційно працюють у більшості випадків ті центри, у яких відсутня фактична адреса (місцезнаходження), у зв'язку з вимушеним переїздом працівників центрів із зони бойових дій чи окупованих територій. Це центри таких областей як: Донецька – 18, Запорізька – 1, Луганська – 5, Харківська – 2, Херсонська – 3. Також дистанційно працює 1 центр Дніпропетровської області та 3 центри Сумської області. (Діаграма 5).

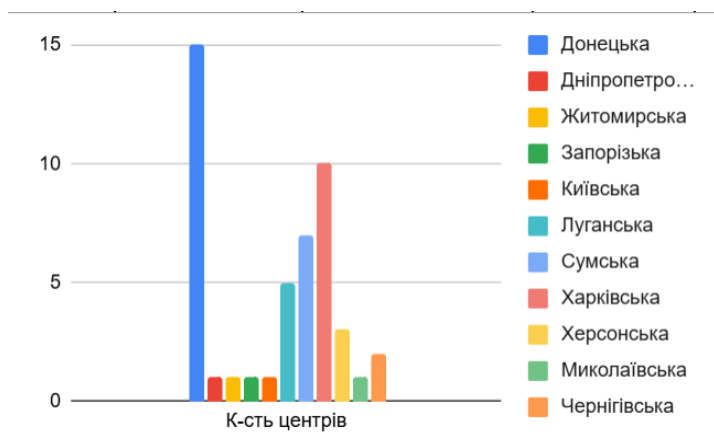
Діаграма 5

Унаслідок воєнних дій у 22 центрах, що функціонують у Донецькій (5), Дніпропетровській (1), Житомирській (1), Запорізькій (1), Київській (1), Луганській (4), Сумській (3), Харківській (4), Херсонській (1), Чернігівській областях (1) є незначні пошкодження приміщень. У 17 центрах значні пошкодження приміщень: Донецька – 5, Луганська – 1, Сумська – 4, Харківська – 4, Херсонська – 2, Чернігівська – 1. 8 центрів мають повністю зруйноване приміщення: у Донецькій (5), Миколаївській (1) та Харківській (2) областях. (Діаграма 6).

Діаграма 6

Кількість центрів в областях, які пошкоджено під час воєнних дій

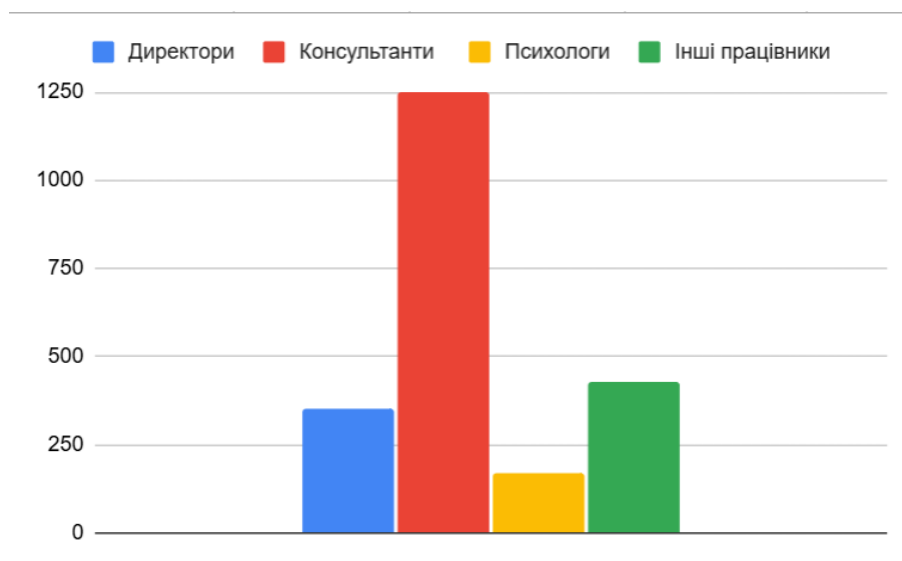

У 2024 році відповідно до штатного розпису у центрах заплановано 1543,65 посад консультантів, 254,25 – психологів, 485,25 – інших працівників. Найбільше консультантів у штатному розписі центрів у містах, які є обласними центрами, найменше – у сільських населених пунктах. Відповідно до інформації, що надана керівниками центрів, у **103 центрах засновниками не передбачено посади психолога**, що суперечить п. 11 Положення про центр професійного розвитку педагогічних працівників.

Усього станом на 01.10.2024 у центрах працює 351 директор, 1248 консультантів, 171 психолог, 426 інших працівників. (Діаграма 7).

Діаграма 7

Кількість працівників, що фактично працюють у центрах станом на 01.10.2024

Суттєва різниця виявлена між кількістю штатних посад у центрі та кількістю працівників, що фактично працюють у Донецькій, Запорізькій, Луганській та Харківській областях. Більшість незаповнених ставок у цих областях здебільшого пов'язані із плінністю кадрів, бо території наближені до зони бойових дій.

Загальна кількість психологів становить 171, що є досить низькою відповідно до 351 центру в Україні. Це говорить про невирішеність проблеми забезпечення кадрами цієї категорії при гострій необхідності психологічної підтримки та допомоги педагогічним працівникам в умовах війни.

Зведені дані моніторингу центрів за 2022/2023 та 2023/2024 роки

Область	2022/2023			2023/2024			Ліквідовані ЦПРПП		К-сть новостворених ЦПРПП	
	Створені ЦПРПП	Простой/тимчасово призупинено	Інші методичні установи	Мережа центрів	Із них		2023	2024	2023	2024
					Фактично працюють	Простой/тимчасово призупинено				
Вінницька	23	0	1	22	22	0	0	1	0	0
Волинська	17	0	0	17	17	0	0	0	0	0
Дніпропетровська	24	0	0	23	23	0	0	1	0	0
Донецька	21	1	0	21	20	0	0	0	0	0
Житомирська	9	0	0	9	9	0	0	0	0	0
Закарпатська	8	0	0	8	6	0	1	0	0	0
Запорізька	7	1	0	6	4	1	0	1	0	0
Івано-Франківська	13	0	0	13	13	0	0	0	0	0
Київська	24	0	0	24	24	0	0	0	0	0
Кіровоградська	11	0	0	11	11	0	0	0	0	0
Луганська	11	5	0	11	6	0	0	0	0	0
Львівська	16	0	0	16	16	0	0	0	0	0
Миколаївська	9	0	1	9	9	0	0	0	0	0
Одеська	18	0	0	18	18	0	0	0	0	0
Полтавська	19	0	0	19	19	0	0	1	1	0
Рівненська	10	0	0	10	10	0	0	0	0	0
Сумська	24	0	0	24	24	0	0	0	0	0
Тернопільська	16	0	2	17	17	0	0	0	0	1
Харківська	25	0	0	26	26	0	0	0	0	1
Херсонська	6	4	0	6	3	0	0	0	0	0
Хмельницька	15	0	0	13	13	0	1	1	0	0
Черкаська	15	0	1	15	15	0	0	0	0	0
Чернівецька	11	0	0	12	12	0	0	0	0	1
Чернігівська	12	0	0	13	13	0	0	0	1	0
м.Київ	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Усього:	365	11	5	364	351	1	2	5	2	3